

Hol vár állott...

Bevallom, szeretem a porladó, omladozó, a talajból éppen csak kibukkanó rakott kváderkövekből álló, itt-ott éppen megmaradt sarokfalakkal égnek meredő, vastag avarral takart kőszáncokkal kerített romvárainkat.

Elesettségekben, lassú pusztulásukban is őseinkről, múltunkról, dicső és kevésbé dicsőséges történelmi korszakainkról tanúskodnak. Titkaikat hosszú évszázadok óta őrzik faragott kövek közé zárva, de az értő kezek és szemek olvasni tudnak az emberkéz rakta kövek rejtélyes nyelvén.

A mecseki Óbánya feletti Réka-vár (szabatosabb nevén Nádasdi-vár) szinte talajba simuló, alig látható, zárt erdőtakaróval borított maradványai között, például nem kevés fantázia szükségeltetik, hogy az egykori királyi erősséget elképzeljük. Főleg, ha közben arra gondolunk, hogy a történelmi feltételezések szerint 1047-ben az Árpád vérvonalú skót királyné, Skóciai Szent Margit is itt született.

Nagyot ugorva a földrajzi térben, az ország legészakabbi szegletében álló kiugró sziklabérc tetején jó néhány évvel ezelőtt még csak állványokon és omladozó falakon keresztül lehetett megnézni a veszített mohácsi csata után a Szent Koronát őrző várkápolna és tárház romjait.

A Felső-Hegyközben emelkedő, omladékaiban is lenyűgöző fekvésű Füzéri várról 2014 januárjában „Fenn a magas északon” címmel már részletesebben is írtam. S habár nem szeren-

cés ugyanarról a témáról kétszer írni, a képeket nézve talán megérti majd az olvasó miért is került újra elő ez a hazai erősség a rovatunkban.

Mert majdhogynem teljes egészében, kívül és belül, a legaprólékosabb részletekre is ügyelve, korhűen berendezve, a történelmi és történelmi hűséget követve, régi fénykorát megidézve, újjáépítették.

Számomra, aki 1997 áprilisában láttam először ezt az erdős hegyek által körbeölelt romos-romantikus várat az andezit kőszál tetején, döbbenetes a változás!

Ma a kőpala fedésű ragyogó fehér falak, mint egy francia lovagvár, messziről hirdetik az egyik legelső Árpád-kori magánföldesúri kő erősségünk újra élővé vált történelmét. A késő gótikus hálóboltozatos várkápolna mérműves színes üveglablakain át betörő és a festett mázas padló-csempéken megcsillanó napfényben, visszarepülünk a 15-16. század magyar építészeti kultúrájának gazdaságába és rájöhethetünk, hogy nem kell Nyugat-Európába zarándokolnunk, ha az európai műveltséget keressük.

Itt volt, itt van az közöttünk, csak ránehezedett sok évszázadnyi megmaradási létküzdelem vasmarkának terhe. De ha van szándék, akarat, kitartás és tudás, akkor semmi sem lehetetlen! Mint ahogy ezt Füzéri vár újra álló falai is bizonyítják.

Szöveg: **Nagy László**

Kép: **Bodó Mónika**

